

نگاهی به لایحه برنامه هفتم توسعه

با تاکید بر ارزیابی عملکرد قانون برنامه ششم

معاونت بررسی های اقتصادی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

معاونت بررسی‌های اقتصادی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

خرداد ۱۴۰۲

از طریق پست الکترونیکی زیر می‌توانید پیشنهادهای و نظرات اصلاحی خود را به واحد مربوطه منعکس نمایید:

Economic.tccim@gmail.com

استفاده از مطالب این گزارش با ذکر منبع بلامانع است.

۱
مقایسه اهداف و عملکرد
شاخص‌های برنامه ششم و هفتم توسعه

۲
دلایل عدم تحقق احکام برنامه ششم
توسعه

۳
بندهای ناظر بر بخش خصوصی و غیردولتی
در لایحه برنامه هفتم توسعه

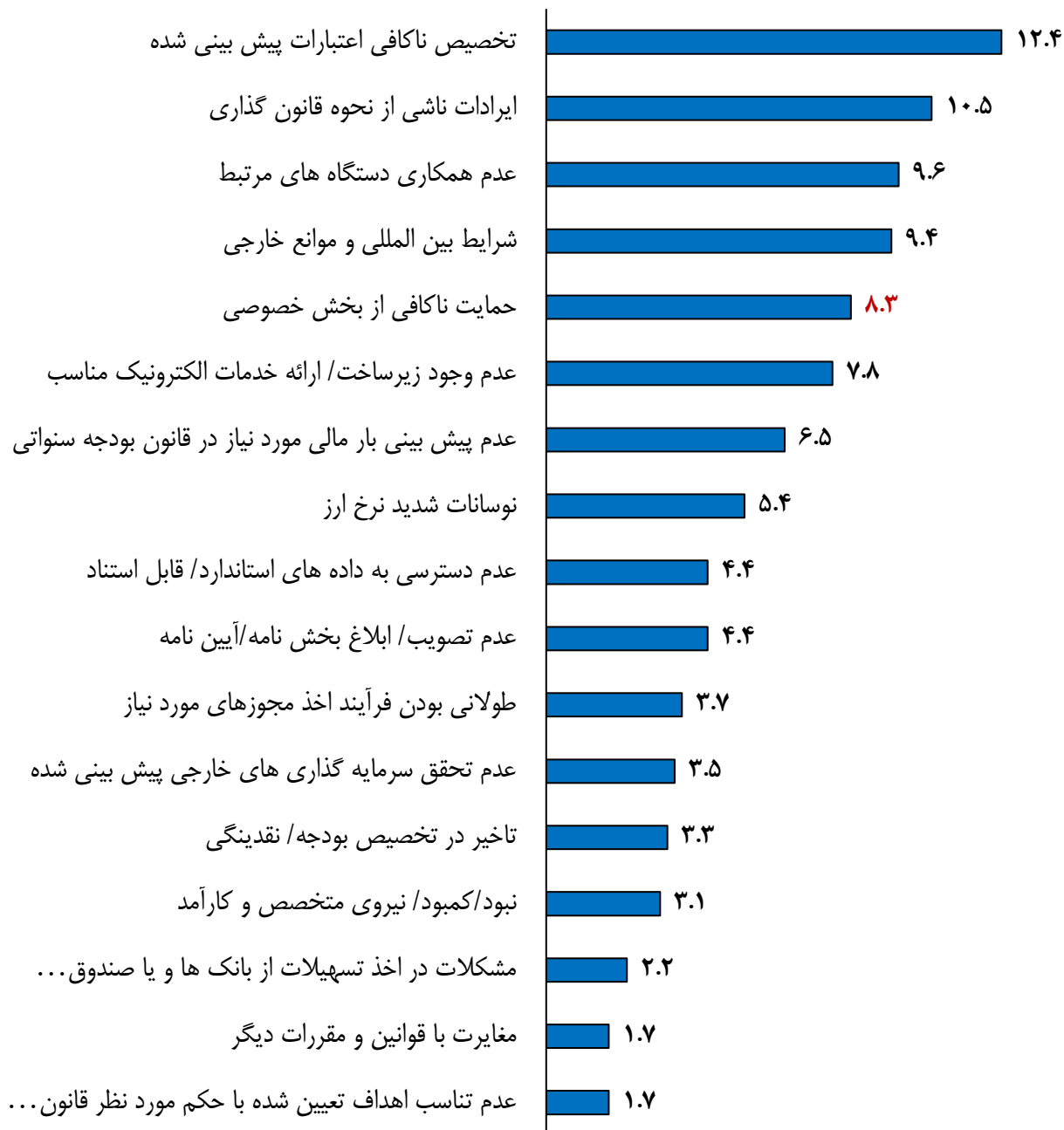
۴
بندهای مهم تأثیرگذار بر کسب و کارها
در لایحه برنامه هفتم توسعه

مقایسه اهداف و عملکرد اهم شاخص‌های اقتصادی در برنامه ششم توسعه (۱۴۰۰-۱۳۹۶) و اهداف شاخص‌ها در لایحه برنامه هفتم توسعه (۰۶-۱۴۰۲) - میانگین رشد سالانه - درصد

ردیف	شاخص	برنامه ششم توسعه		هدف	برنامه هفتم توسعه
		تحقق یافته	هدف		
۱	رشد اقتصادی	۰.۹	۸	۸	۸
۲	سرانه تولید ناخالص داخلی	-۰.۱	۶.۷	۶.۷	-
۳	رشد بهره‌وری کل عوامل تولید	۰.۸	۲.۸	۲.۸	۲.۸
۴	تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	-۴.۲	۲۱.۴	۲۱.۴	۲۲.۶
۵	موجودی سرمایه	۰.۴۵	-	-	۶.۵
۶	کل هزینه‌های مصرفی	-۰.۲	۵	۵	-
۷	صادرات کالاها و خدمات	-۱.۴	۲۱.۷	۲۱.۷	-
۸	صادرات غیرنفتی	۷.۴	-	-	۲۲.۶
۹	صادرات نفتی	-۶.۵	-	-	۱۲.۴
۱۰	واردات کالاها و خدمات	-۱.۲	۱۶.۹	۱۶.۹	-
۱۱	واردات کالایی	۰.۱	-	-	۱۶.۲
۱۲	نقدینگی	۳۰.۹	۱۷	۱۷	۲۰.۴
۱۳	شاخص کل قیمت بهای کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای کشور / نرخ تورم - مرکز آمار ایران (به انضمام سال ۱۴۰۱)	۳۲	۸.۸	۸.۸	۱۹.۷
۱۴	اشتغال (به انضمام سال ۱۴۰۱)	۰.۲	۳.۹	۳.۹	۳.۹

منابع داده‌ها: بانک مرکزی، مرکز آمار ایران، قانون برنامه ششم و لایحه برنامه هفتم توسعه

سهم دلایل گوناگون در عدم تحقق احکام قانون بر نامه ششم توسعه

منبع: مرکز پژوهش‌های مجلس

بندهای ناظر بر بخش خصوصی و غیردولتی در لایحه برنامه هفتم توسعه

ردیف	شماره ماده	بند / تبصره	متن ماده	فصل / حوزه
1	18	بند د	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است با مشارکت و سرمایه گذاری بخش‌های خصوصی و یا غیر دولتی زیر ساخت‌های لازم برای توسعه اقتصاد دیجیتال اعم از ارتباطی و اطلاعاتی (ابری و ذخیره سازی و پردازش سریع را فراهم آورند. هی کلیه دستگاه‌های سیاست گذار موضوع ماده (۱) این قانون مکلفند تا پایان سال اول این قانون نسبت به تدوین برنامه تحول دیجیتال و توسعه اقتصاد دیجیتال بخش خود و پروژه‌های پیشران بر بستر ابری با سازوکارهای تأمین مالی آن‌ها از محل منابع غیر عمومی اقدام و آن را به تصویب هیات وزیران برسانند.	رشد اقتصادی و اشتغال
2	21	تبصره ۱ و ۲	تبصره ۱- بودجه دستگاه‌های فرعی ذیل دستگاه‌های اصلی و سایر ردیف‌ها و جداول و پیوست‌ها به همراه بودجه استان‌ها بودجه نهاد های عمومی غیردولتی و شرکت‌های دولتی حداکثر تا پایان اسفند ماه برای ایفای نقش نظارتی تقدیم مجلس شورای اسلامی می‌شود. تبصره ۲- نهاد های عمومی غیر دولتی مکلف اند بودجه تفصیلی مصوب سازمان‌های زیر مجموعه و شرکت‌های وابسته و تابعه خود را منطبق با ساختار اعلامی به سازمان برنامه و بودجه کشور ارسال نمایند.	اصلاح ساختار بودجه
۳	۲۳		در سال‌های اجرای برنامه ایجاد هر گونه تعهد مالی برای دولت، شرکت‌های دولتی صندوق‌های بازنشستگی شهرداری‌ها و نهاد های عمومی غیر دولتی مازاد بر اعتبارات مصوب ممنوع است. دولت مکلف است ضمن انعکاس تعهدات سالانه خود در قوانین بودجه سنواتی بدهی‌های هر سال را با انتشار اوراق و یا سایر روش‌ها در بودجه سنواتی تسویه نماید.	اصلاح ساختار بودجه
۴	۲۴	بند ب	شرکت ملی نفت ایران مدیریت قرارداد‌های بهره برداری اکتشاف و توسعه را با استفاده از سازوکارهای رقابتی (مناقصه میان شرکت های غیر دولتی و دولتی به گونه ای به انجام برساند که ضمن بهبود بهره وری در بهره برداری و توسعه می‌آیدین نفت و گاز سهم بهینه دولت و صندوق توسعه ملی حاصل گردد.	اصلاح ساختار بودجه
۵	27		دولت مکلف است با روش‌هایی از قبیل مهندسی ارزش، واگذاری، حذف، خاتمه، توقف عملیات اجرایی و مشارکت عمومی - خصوصی پروژه/ طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای و بازرگری در مجوزهای ماده ۲۳ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به گونه‌ای ساماندهی نماید که تا پایان برنامه، نسبت به غربالگری طرح پروژه‌های تملک با هدف کاهش تعداد و مدت زمان اجرای آن‌ها اقدام نماید. آیین‌نامه اجرایی این ماده شامل برنامه زمان بندی و ویژگی‌های مورد نیاز برای حذف خاتمه یا توقف طرح و مهندسی ارزش ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ، قانون به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیات وزیران می‌رسد.	اصلاح ساختار بودجه
۶	31		اعطای هرگونه کمک به بخش غیر دولتی مشروط به رعایت الزامات زیر خواهد بود: الف- خدمات مشمول کمک در آن نهاد در راستای مأموریت‌ها و وظایف دولت باشد. ب فعالیت‌ها دفعات تکرار و قیمت تمام شده به تفکیک هر خدمت مشخص باشد. ج- میزان کمک دولت برای هر خدمت حداکثر معادل نیمی از قیمت تمام شده خدمت مشابه در بخش دولتی باشد و مانده هزینه‌ها توسط نهاد غیردولتی تأمین شود. و - تعیین خروجی‌ها و ضوابط و سازوکار مشخص برای تضمین پاسخگویی نهاد های کمک بگیر به دولت مبتنی بر عقد قرارداد و دریافت منابع از دستگاه‌های دولتی، طراحی شده باشد.	اصلاح ساختار بودجه
۷	37		دستگاه‌های اجرایی مکلف اند با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور طرح‌های جدید نیمه تمام و آماده بهره برداری و در حال بهره برداری تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و طرح‌های سرمایه‌ای خود را که قابل مشارکت با بخش خصوصی و تعاونی است را مشخص و از طریق روش رقابتی و شفاف مناقصه مزایده با رعایت موارد زیر اجرا نمایند:	اصلاح ساختار بودجه
۸	37	بند ب	راهبری مشارکت عمومی خصوصی بر عهده سازمان برنامه و بودجه کشور است. سازمان برنامه و بودجه کشور تعهدات بودجه‌ای قرارداد‌های مشارکت که پیش تر به تأیید سازمان رسیده باشد را در اولویت تخصیص اعتبار قرار دهد	اصلاح ساختار بودجه
۹	37	بند ج	انعقاد قرارداد مشارکت با نهاد های عمومی غیر دولتی در صورتی مجاز است که بخش خصوصی صاحب صلاحیت پس از دو مرحله در فراخوان شرکت ننماید.	اصلاح ساختار بودجه

ردیف	شماره ماده	بند / تبصره	متن ماده	فصل / حوزه
۱۰	۳۹		دستگاه‌های اجرایی و نهادهای عمومی غیر دولتی که به موجب قانون متولی تشخیص صلاحیت اشخاص حقوقی غیر دولتی می‌باشند مکلفند از طریق سامانه جامع تشخیص صلاحیت (ساجات) نسبت به تشخیص صلاحیت اقدام نمایند دستورالعمل موضوع این ماده ظرف سه ماه توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذیربط تهیه و ابلاغ می‌شود. تبصره - فهرست دستگاه‌های اجرایی که مجاز به تشخیص صلاحیت اشخاص حقوقی غیر دولتی در حوزه مرتبط با فعالیت‌های خود هستند از طریق سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیات وزیران می‌رسد.	اصلاح ساختار بودجه
۱۱	40	بند د	وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری سازمان برنامه و بودجه و سازمان اداری و استخدامی کشور نسبت به تعیین و ابلاغ استاندارد مورد نیاز اموال غیر منقول در اختیار دستگاه اجرایی متناسب با مأموریت آن دستگاه اقدام نماید دستگاه‌های اجرایی مکلفند ظرف مدت یکسال نسبت به فروش اموال غیر منقول مازاد بر استاندارد مطابق دستورالعمل هیات عالی مولدسازی دارایی‌های دولت یا انتقال آن به وزارت امور اقتصادی و دارایی اقدام نمایند. در صورت عدم فروش اموال غیر منقول مازاد دستگاه اجرایی در مهلت مقرر و یا عدم انتقال آن به وزارت امور اقتصادی و دارایی عنوان دستگاه بهره‌بردار دارایی‌های غیر منقول مازاد دستگاه‌های اجرایی موضوع این مصوبه به استثناء اراضی انقال به نام وزارت امور اقتصادی و دارایی با حفظ مالکیت دولت تغییر می‌یابد نگهداری اموال غیر منقول مازاد بر استاندارد ابلاغی در حکم تصرف در اموال عمومی است. د- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است ضمن رصد شناسایی مستندسازی، آماده‌سازی و پایش اموال غیر منقول نسبت به فروش یا مولدسازی اموال غیر منقول مازاد دولتی انتقال یافته و مکشوفه از قبیل تغییر کاربری، فروش، اجاره معاوضه و تهاتر با دستگاه‌های غیر دولتی یا بخش خصوصی ، تبدیل به احسن کردن، ترهین، توثیق، انتشار اوراق مالی اسلامی به پشتوانه دارایی‌ها، ایجاد صندوق‌های املاک و مستغلات نوسازی و بهینه‌سازی با مشارکت بخش غیردولتی به استثنای انفال و مصادیق مندرج در اصل هشتاد و سوم قانون اساسی براساس دستورالعمل هیات عالی مولدسازی دارایی‌های دولت اقدام نماید هیات عالی مولدسازی دارایی‌های دولت با ترکیب معاون اول رئیس‌جمهور (رئیس) وزیر امور اقتصادی و دارایی (دبیر)، رئیس سازمان برنامه و بودجه وزیر کشور وزیر راه و شهرسازی نماینده رئیس مجلس شورای اسلامی و نماینده رئیس قوه قضاییه به منظور تعیین ضوابط و چارچوب حاکم بر مدیریت دارایی‌های مازاد دستگاه‌های اجرایی، رفع موانع حقوقی و اطلاع‌رسانی فرآیندهای اجرایی و ایجاد هماهنگی لازم میان دستگاه‌های اجرایی و نظارتی در زمینه واگذاری و مولدسازی دارایی‌ها تشکیل می‌شود.	اصلاح ساختار بودجه
۱۲	40	بند و	واگذاری اموال و دارایی‌های دولت به نهادهای عمومی غیر دولتی در صورتی مجاز است که بخش خصوصی صاحب صلاحیت پس از دو مرحله در فراخوان شرکت نماید.	اصلاح ساختار بودجه
۱۳	45		کلیه طرح‌ها و پروژه‌های بزرگ جدید و توسعه‌ای تولیدی، خدماتی و عمرانی دستگاه‌های اجرایی بخش‌های خصوصی و تعاونی و نهادهای عمومی غیر دولتی در پهنه سرزمین از جمله مناطق آزاد تجاری و صنعتی می‌بایست بر اساس شاخصها، ضوابط و معیارهای محیط زیست که به تصویب شورای عالی حفاظت محیط زیست می‌رسد، توسط مشاوران ذیصلاح مورد ارزیابی اثرات زیست محیطی قرار گیرد.	اصلاح ساختار بودجه
۱۴	56	بند ج	دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۱، قانون بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی، صرافی‌ها و کلیه صادر کنندگان (حقیقی و حقوقی) شامل دولتی عمومی و خصوصی موظفند کلیه اطلاعات و جریان درآمدی موجود و آتی خود را تحت ضوابط و مطابق با شیوه‌ای که بانک مرکزی مشخص می‌کند در اختیار این بانک قرار دهند و در رابطه با زمان و میزان عرضه و نحوه آن با هماهنگی بانک مرکزی عمل نمایند. جزئیات این امر براساس شیوه‌های بانک مرکزی تعیین خواهد شد و کلیه دستگاه‌ها و وزارتخانه‌ها مکلفند شرکت‌های تابعه را موظف به اجرای دستورات بانک مرکزی در این خصوص نموده و مسئولیت عدم همکاری هر یک از شرکت‌ها و نهادهای تابعه علاوه بر اشخاص مزبور با وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های ذیربط آن است.	مهار پایدار تورم
۱۵	۶۴	بند الف	در اجرای بند ۵ سیاست‌های کلی برنامه هفتم و ارتقاء کیفیت و اصلاح ساختار بیمه‌های اجتماعی پایه و شکل‌گیری نظام نوین بیمه‌های اجتماعی کشور اقدامات زیر انجام می‌شود: الف- کارفرمایان موضوع بند (۴) ماده (۲) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۳/۴/۱۳۵۴ اعم از اشخاص حقیقی یا حقوقی غیردولتی مشروط به عدم پوشش بیمه بازنشستگی در سایر صندوق‌های بازنشستگی به ترتیب مقرر در ماده (۲۸) قانون مذکور و اصلاحات بعدی آن از تاریخ اشتغال بکار در کارگاه در زمره مشمولین قانون مذکور قرار می‌گیرند آیین‌نامه اجرایی موضوع این ماده شامل مشمولین فرآیند اجرایی تعریف استمرار پوشش بیمه‌ای، دستمزد مبنای کسر حق بیمه ظرف مدت	صندوق‌های بازنشستگی

ردیف	شماره ماده	بند / تبصره	متن ماده	فصل / حوزه
			شش ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. ب ارائه دهندگان خدمات حمل و نقل بار و مسافر که از طریق سکو (پلتفرم‌های مجازی به فعالیت مشغولند و دارای بیمه بازنشستگی نمیباشند مکلف به بیمه نمودن خود نزد سازمان تأمین اجتماعی هستند صاحبان سکو پلتفرم‌های مجازی مکلفند هرگونه پرداخت به افراد مذکور را منوط به ارائه گواهی بیمه بازنشستگی از سازمان تأمین اجتماعی نمایند. آئین نامه موضوع این ماده به پیشنهاد وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی حداکثر تا ۹ ماه پس از ابلاغ قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.	
۱۶	۸۲	بند الف	دولت مکلف است با به کارگیری سیاست‌های قیمتی و غیر قیمتی نسبت به اجرای برنامه صرفه جویی و بهینه سازی مصرف انرژی به گونه ای عمل نماید که در پایان این برنامه سالانه حداقل به میزان ۱۰ درصد صرفه جویی حاصل شود. الف- برای تحقق این هدف دولت مجاز است نسبت به تشکیل صندوق بهینه سازی مصرف انرژی در قالب نهاد عمومی غیر دولتی و با رعایت ماده ۵ قانون محاسبات عمومی اقدام کند. همچنین دولت مجاز است نسبت به اصلاح ساختارهای متولی حوزه بهره وری انرژی در وزارتخانه های نفت و نیرو با تصویب شورای عالی اداری اقدام کند.	انرژی
۱۷	۸۳		وزارت نفت موظف است از طریق شرکت‌های تابعه ذیربط و حتی الامکان با جلب مشارکت بخش خصوصی نسبت به ایجاد و توسعه زیر ساخت‌های لازم برای ذخیره سازی گاز طبیعی از جمله مخازن زیرزمینی و مخازن روزمینی به نحوی اقدام نماید که ظرفیت ذخیره سازی گاز طبیعی در پایان برنامه به معادل حداقل ۵ درصد مصرف سالانه گاز طبیعی کشور افزایش یابد. وزارت نفت مسئول حسن اجرای این حکم است.	انرژی
۱۸	۸۶		وزارت نفت مجاز است در راستای توسعه دیپلماسی انرژی و حضور در بازارهای بین المللی از طریق شرکت‌های تابعه ذیربط یا شرکت‌های متقاضی غیر دولتی مشروط به اخذ تضامین لازم برای دریافت خوراک از جا ایران نسبت به مشارکت در احداث پالایشگاه پتروپالایشگاه جدید خارجی و یا تملک سهام آن‌ها از محل تحویل نفت خام مازاد بر تعهدات بودجه ای با تصویب شورای اقتصاد اقدام نماید.	انرژی
۱۹	۱۰۸		شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران به عنوان متولی اداره ترافیک و زیر ساخت شبکه ریلی کشور موظف است تا پایان سال دوم، برنامه کلیه واگن‌ها و لوکوموتیوهای تحت اختیار خود را به بخش غیر دولتی واگذار نماید این شرکت همچنین مکلف است قطارهای باری را به صورت برنامه ای مبدا مقصد سیر دهد و مجوز تشکیل و سیر «قطار کامل» را به بخش غیر دولتی اعطا کند به نحوی که تا پایان سال چهارم برنامه سیر تمامی قطارهای باری کشور به صورت منظم و برنامه ای انجام شود.	تجارت و ترانزیت
۲۰	۱۱۰	بند ب	به منظور زمینه سازی و تسهیل دسترسی به مسکن مناسب به ویژه برای فاقدین مسکن و در راستای ارتقای کمی و کیفی سکونت وزارت راه و شهرسازی مکلف است در اجرای قانون جهش تولید مسکن در طول سال‌های برنامه اقدامات زیر را به عمل آورد: الف- در قلمروهای فاقد اولویت استقرار جمعیت بر اساس اسناد آمایش سرزمین از بارگذاری جمعیتی با تراکم بیش از ۵۰ نفر در هکتار اجتناب نماید. ب برنامه تولید و عرضه مسکن حمایتی را پس از تأیید در شورای مسکن استان‌ها و سپس تصویب در شورای عالی مسکن با رویکرد حمایت از سرمایه گذاری بخش غیر دولتی ، شهرداری‌ها و سایر نهاد های عمومی غیر دولتی در چارچوب تفاهم نامه های فی مابین و با استفاده از ابزار اعتبارات حمایتی مصوب عملیاتی نماید. تبصره ۱ افزایش محدوده شهر تهران صرفاً به منظور باز تنظیم کاربری‌های خدماتی و بازآفرینی بافت‌های ناکارآمد و رساندن تراکم جمعیتی این بافت‌ها به کمتر از ۱۵۰ نفر در هر هکتار برای تأمین خدمات دولتی غیر انتفاعی و انتقال حق توسعه بافت‌های تاریخی و باغات درون شهر از طریق تهاتر زمین یا واحد مسکونی و با رعایت ثبات جمعیت شهری تهران و حومه مجاز خواهد بود.	مسکن

ردیف	شماره ماده	بند / تبصره	متن ماده	فصل / حوزه
۲۰	۱۱۱	تبصره	وزارت راه و شهرسازی موظف است در قرارداد های منعقد شده شرط فسخ قرارداد در صورت تأخیر در ساخت و ساز بیش از حدود تعیین شده را پیش بینی نموده و در صورت وقوع نسبت به بازپس گیری، زمین تسویه هزینه های انجام شده و واگذاری مجدد اقدام نماید. ماده ۱۱۲ وزارت راه و شهرسازی مجاز است از طریق توافق با مالکین اراضی غیر دولتی فاقد کاربری مسکونی با رعایت ماده (۸) قانون جهش تولید مسکن نسبت به تأمین زمین برای اجرای طرح های حمایتی ساخت مسکن و یا احداث شهرک های مسکونی توسط بخش خصوصی با رعایت ضوابط وزارت راه و شهرسازی اعم از رعایت سرانه های شهری و تأمین خدمات زیربنایی و روبنایی مورد نیاز اقدام نماید. ماده ۱۱۳ از تاریخ تصویب این قانون نماینده وزارت راه و شهرسازی به اعضای کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری ها اضافه می شود ماده ۱۱۴ از تاریخ تصویب این قانون دبیرخانه کمیسیون ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری در شهر تهران از شهرداری تهران متفک و به وزارت راه و شهرسازی منتقل می گردد.	مسکن
۲۲	۱۱۲		وزارت راه و شهرسازی مجاز است از طریق توافق با مالکین اراضی غیر دولتی فاقد کاربری مسکونی با رعایت ماده (۸) قانون جهش تولید مسکن نسبت به تأمین زمین برای اجرای طرح های حمایتی ساخت مسکن و یا احداث شهرک های مسکونی توسط بخش خصوصی با رعایت ضوابط وزارت راه و شهرسازی اعم از رعایت سرانه های شهری و تأمین خدمات زیربنایی و روبنایی مورد نیاز اقدام نماید.	مسکن
۲۳	۱۲۲	تبصره	از تاریخ تصویب این قانون کارکنان دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون خدمات کشوری و مؤسسات و نهاد های عمومی غیر دولتی امکان فعالیت به عنوان مجری یا ناظر حقیقی یا نماینده مجری یا ناظر حقوقی در فرآیند ساخت و ساز ساختمان ها را ندارند. آیین نامه اجرایی این ماده ظرف مدت پنج ماه پس از ابلاغ این قانون شامل تکالیف دستگاهها، عوامل فنی اجرایی و نظارت، ساختمان فرایند های تهیه و صدور شناسنامه فنی - ملکی ساختمان ضوابط و معیار های صنعتی سازی و بهر موری انرژی با پیشنهاد وزارتخانه راه و شهرسازی و با همکاری وزارتخانه های کشور و نفت و سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیئت وزیران می رسد.	مسکن
۲۴	۱۳۲		رهاسازی آب آلوده و آلوده نمودن منابع آب سطحی و زیرزمینی ممنوع است وزارت نیرو با همکاری شهرداری ها دهیاری ها از طریق بخش خصوصی شهرک های موضوع «قانون تغییر نام وزارت آبادانی و مسکن به وزارت مسکن و شهرسازی و تعیین وظایف آن مصوب ۱۳۵۳/۴/۱۶» شهرک های صنعتی و کشاورزی مجتمع های تولیدی صنعتی نظامی و سایر واحدهایی که دارای آلایندهی عمده و بیش از حد مجاز هستند ملزم به جمع آوری، تصفیه بازچرخانی و مدیریت پساب و فاضلاب تولیدی خود با اولویت بخش خصوصی هستند در صورت عدم اقدام مشمولان این ماده وزارت نیرو از طریق شرکت های تابعه ذی ربط موظف است هزینه کاهش آلایندهی و جریمه آن را اخذ و برای اجرای طرح های پایش و حفاظت کیفی منابع آب و جمع آوری و تصفیه آب های آلوده صرف نماید. وزارت نیرو ملزم به جمع آوری تصفیه و رفع آلودگی های مزبور می باشد. آیین نامه اجرایی این ماده از جمله تعرفه هزینه رفع آلودگی و جریمه آن ظرف مدت ۶ ماه پس از ابلاغ قانون به پیشنهاد وزارت نیرو و با همکاری وزارتخانه های، صنعت معدن و، تجارت کشور و سازمان حفاظت محیط زیست به تصویب هیئت وزیران می رسد.	حکمرانی منابع آب
۲۵	۱۵۱		برای افزایش بهره وری صندوق های غیر دولتی حمایت از توسعه بخش کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی موظف است با رعایت ضوابط و مقررات مربوط نسبت به ادغام اصلاح ساختار و کاهش تعداد و تنوع صندوق های غیر دولتی حمایت از توسعه بخش کشاورزی (موضوع ماده ۱۷ قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی مصوب سال ۱۳۸۹) اقدام نماید.	امنیت غذایی
۲۶	۱۵۲	تبصره ۲	سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور مکلف است از طریق فراخوان و تعیین برنده با انعقاد قراردادهای دوره ای و مدت دار اقتصادی (بدون انتقال مالکیت) طرح های زراعت چوب را در اراضی مناسب و عرصه های جنگلی فاقد پوشش و مخروطه در مقیاس اقتصادی) و همچنین بهره برداری از درختکاری ها و جنگل های دست کاشت سنواتی با هدف زراعت چوب بر اساس طرح مصوب را از طریق سرمایه گذاری بخش خصوصی اجرا نماید.	امنیت غذایی
۲۷	۱۶۰		صندوق اعتباری هنر به فهرست موضوع قانون فهرست نهاد ها و مؤسسات عمومی غیر دولتی مصوب ۱۹/۰۳/۱۳۷۳ اضافه می شود و اساسنامه آن بر این اساس با پیشنهاد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان اداری و استخدامی کشور به تصویب هیات وزیران می رسد.	فرهنگ عمومی و سبک زندگی

ردیف	شماره ماده	بند / تبصره	متن ماده	فصل / حوزه
۲۸	۱۶۱	بند الف	به منظور اجرای بند ۱۳ سیاست‌های کلی برنامه هفتم و راهبرد کلان پنجم سند نقشه مهندسی فرهنگی کشور؛ الف- به منظور برقراری و تسهیل پردازش تحلیل و آینده پژوهی روندهای سبک زندگی جامعه ایرانی و انتشار آن‌ها از طریق یکپارچه سازی اطلاعات پایگاه‌های داده‌های عمومی، سامانه های دولتی و خصوصی و سکوهای کسب و کار مجازی (حاوی کلان داده) به کمک سامانه جامع وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با هماهنگی مرکز آمار ایران و راهبری و نظارت هم‌مرکز رصد برنامه ریزی و ارزیابی دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی مکلف است نسبت به راه اندازی سامانه رصد پایش و سنجش مستمر شاخص‌های فرهنگ عمومی سنجش دینداری و سطح معنویت و اخلاق و سبک زندگی مردم با رویکرد اسلامی ایرانی- و سنجش مستمر ارزش‌ها گرایشها، رفتارها و نهادهای فرهنگی- اجتماعی جامعه ایرانی اقدام نماید. کلیه دستگاه‌های اجرایی و دارندگان پایگاه‌های داده موضوع این بند موظفند نسبت به ارائه مستمر و جامع داده‌ها به پایگاه داده مذکور به صورت برخط اقدام کنند.	فرهنگ عمومی و سبک زندگی
۲۹	۱۶۸		وزارت آموزش و پرورش (سازمان ملی تعلیم و تربیت کودک) موظف است دستورالعمل تشکیل اداره و نظارت بر مهد کودک های خانگی مهد های مادر کودک را با ماهیت غیر دولتی آن ها تدوین و حداکثر تا شش ماه اول برنامه به تأیید هیأت وزیران برساند.	جمعیت و خانواده
۳۰	۱۷۰	بند ج	تدوین مقررات و سازوکار های اجرایی برنامه اشتغال بانوان با رعایت نقش زن در خانواده با تعیین وظایف و کارکرد های هر یک از دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۱) این قانون و بخش های غیر دولتی با همکاری وزارت، تعاون کار و رفاه اجتماعی و سازمان اداری و استخدامی کشور حداکثر تا پایان سال اول برنامه و پیشنهاد آن جهت تصویب به هیأت وزیران	جمعیت و خانواده
۳۱	۱۸۱	تبصره ۱	تولیت نظام سلامت از جمله بیمه سلامت شامل سیاست گذاری اجرائی، برنامه ریزی های راهبردی ارزشیابی اعتبار سنجی و نظارت در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی متمرکز می گردد. کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیر دولتی از جمله ارائه کنندگان خدمات سلامت بهداشتی تشخیصی دارویی مراقبتی، درمانی و توانبخشی) سازمان ها و شرکت های بیمه پایه و تکمیلی، سلامت موظفند از خط مشی و سیاست های وزارت، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با تأکید بر خرید راهبردی خدمات و واگذاری امور تصدی گری با رعایت ماده (۱۳) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶ و سطح بندی خدمات تبعیت کنند. تبصره ۱- کلیه پزشکان و پیراپزشکان مؤسسات و مراکز ارائه دهنده خدمت دارو و کالا های سلامت در کشور اعم از دولتی عمومی، غیر دولتی خصوصی و خیریه موظفند تعرفه های مصوب دولت را رعایت نمایند. دریافت هرگونه وجه مازاد بر تعرفه مصوب دولت توسط اشخاص حقیقی و حقوقی و مؤسسات و مراکز ارائه دهنده، خدمت دارو و کالا های، سلامت، حسب مورد مشمول مجازات قانونی مربوطه خواهند بود. تبصره ۲- تعرفه خدمات دارویی مانند سایر خدمات سلامت براساس بند (الف) ماده ۹ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور بطور سالانه تعیین می گردد. تبصره ۳- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی موظف است نسبت به قیمت گذاری تجهیزات و ملزومات پزشکی و مکمل های دارویی رژیمی و غذایی و مواد اولیه دارویی با اعلام قواعد و به صورت سامانه ای اقدام نماید.	نظام سلامت
۳۲	۱۸۲		کلیه پزشکان دندانپزشکان و داروسازان و مشمولین قانون ارتقاء بهره وری کارکنان بالینی نظام سلامت که در استخدام پیمانی، رسمی و قراردادی دستگاه‌های اجرایی شاغل در ستاد و یا مراکز و مؤسسات ارائه خدمات سلامت موضوع این قانون هستند، مجاز به فعالیت انتفاعی پزشکی در مراکز تشخیصی آموزشی درمانی و بیمارستان‌های بخش خصوصی، عمومی غیر دولتی و خیریه با رعایت تبصره (۱) ماده واحده قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل مصوب ۱۳۷۳/۱۰/۱۱ و یا فعالیت انتفاعی پزشکی در بخش خصوصی مرتبط با حوزه ستادی مربوط به غیر از دستگاه اجرایی خود نیستند. مسئولیت اجرای این حکم حسب مورد بر عهده وزرای مربوطه و سازمان‌های نظام پزشکی و نظام پرستاری است. دولت مکلف است در اجرای این حکم با جبران خدمات ذی نفعان از طریق اعمال تعرفه خاص و اصلاح نظام پرداخت کارانه در چهار چوب بودجه سنواتی اقدام نماید اجرای این حکم مشروط به جبران محرومیت از کار در بخش خصوصی و پرداخت حقوق مناسب و تأمین اعتبار در بودجه سنواتی است.	نظام سلامت

ردیف	شماره ماده	بند / تبصره	متن ماده	فصل / حوزه
۳۳	۱۸۳	تبصره ۲ و ۶	تبصره ۲- به منظور تکمیل داده های پایگاه اطلاعات برخط بیمه شدگان درمان کشور و مدیریت مصارف و منابع اجتناب از همپوشانی بیمه ای کلیه شرکت ها و صندوق های بیمه پایه و تکمیلی درمان اعم از دولتی و غیر دولتی و نیز دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری از جمله سازمان خدمات درمانی نیرو های مسلح سازمان تامین اجتماعی و سایر سازمان های بیمه گر پایه و تکمیلی مکلفند نسبت به ارسال برخط اطلاعات بیمه شدگان خود به سازمان بیمه سلامت و به روزرسانی پایگاه مذکور به صورت رایگان و مستمر اقدام نمایند. مراکز تشخیصی درمانی موظفند جهت ارائه کلیه خدمات به مراجعین صرفا از سامانه (سرویس) استحقاق سنجی سازمان بیمه سلامت ایران استفاده کنند سازمان بیمه سلامت موظف است امکان استفاده از سامانه مذکور را بطور متقابل برای سازمان های بیمه گر فراهم نماید.	نظام سلامت
۳۴	۱۸۵	بند ب	تبصره ۶- هرگونه تمدید پروانه مسئول فنی، صدور یا تمدید پروانه مطب پزشکان و سایر ارائه دهندگان خدمات و مراقبت های سلامت و همچنین صدور پروانه تاسیس بهره برداری و گواهینامه اعتبار بخشی در بخش های سرپایی و بستری کلیه مراکز و موسسات ارائه دهنده خدمات سلامت در تمامی بخش های دولتی و غیر دولتی منوط به ارسال اطلاعات به صورت یکپارچه با رعایت محرمانگی اطلاعات در سامانه پرونده الکترونیک سلامت ایرانیان می باشند. صدور و تمدید کلیه مجوز های اشتغال حوزه سلامت اعم از پروانه طبابت مطب و دفاتر کار براساس دستورالعمل ها و ضوابط ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و از طریق درگاه ملی مجوز های کشور انجام خواهد شد.	نظام سلامت
۳۵	۱۸۸	بند د	تدوین و پیشنهاد سند سطح بندی خدمات درمانی مشتمل بر تأمین فضای فیزیکی تجهیزات سرمایه ای پزشکی و نیروی انسانی با لحاظ حداقل و حداکثر تعهد دولت و بخش عمومی غیر دولتی در پهنه جغرافیایی با لحاظ جمعیت و عدالت در دسترسی به خدمات حداکثر شش ماه پس از ابلاغ این قانون جهت تصویب در هیئت وزیران	نظام سلامت
۳۶	192		از طریق فعال کردن ظرفیت دولتی و غیر دولتی جذب دانشجویان خارجی در رشته های علوم پزشکی را تا پایان برنامه به بیش از ۲۰ هزار نفر در سال افزایش دهد. وزارت کشور مکلف است با همکاری وزارت امور خارجه و وزارت اطلاعات نسبت به تسهیل ورود به کشور و بهبود ارائه خدمات شهروندی نظیر اقامت برای دانشجویان خارجی اقدام نماید.	نظام سلامت
			دولت مکلف است به منظور کاهش پرداخت از جیب مردم و افزایش پوشش خدمات بیمه‌های درمانی در بخش خدمات درمانی بیمارستانی اقدامات زیر را انجام دهد: الف- در مورد کلیه اشخاصی که از بیمه تکمیلی تجاری برخوردار می‌باشند، خدمات بیمه پایه و تکمیلی سلامت تجمیع می‌شود به نحوی که مجموع هزینه‌های قابل پرداخت بیمه‌های پایه و تکمیلی مذکور در بیمارستان یک جا به ارائه دهنده خدمت پرداخت شود. بانک مرکزی با همکاری وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و سازمان برنامه و بودجه مکلف است ساز و کار پرداخت فرانشیز یا هزینه خدمات درمانی افراد مشمول این بند در قالب تسهیلات با نرخ مصوب شورای پول و اعتبار با امکان تضمین پرداخت تسهیلات در قالب کسر حقوق و یا کسر از حساب‌های بیمه شده نزد بانک‌های عامل از جمله حساب دریافت یارانه نقدی را فراهم نماید. ب- اشخاصی که از بیمه تکمیلی تجاری برخوردار نمی‌باشند به صورت اختیاری و پس از احراز شرایط بر اساس آزمون وسع مشمول بیمه تکمیلی حمایتی بر اساس ضوابط زیر خواهند بود: ۱- حق بیمه سرانه تکمیلی حمایتی حداقل معادل ۵۰ درصد پایین ترین نرخ حق بیمه سرانه تکمیلی تجاری می‌باشد. ۲- خرید خدمات درمانی برای دارندگان بیمه تکمیلی موضوع این حکم از طریق بیمارستان‌ها و مراکز ارائه خدمات درمانی اعم از دولتی خصوصی عمومی غیردولتی و خیریه که استانداردهای تعیین شده بسته خدمتی و (تعرفه را رعایت می‌نمایند، صورت می‌گیرد. ۳- بخشی از سرانه بیمه تکمیلی حمایتی از محل منابع بودجه عمومی در سقف بودجه سنواری و مابقی از محل یارانه نقدی پرداختی با درخواست فرد و به صورت اقساط به اقشار تحت پوشش، قابل تأمین است. ۴- خدمات بیمه پایه و تکمیلی و نیز فرانشیز در مورد اشخاص مشمول این بند با رعایت بند (۱) این ماده تجمیع و پرداخت می‌شود ۵- در مناطقی که نظام ارجاع و پزشک خانواده اجرا می‌شود اعمال این ماده با رعایت ضوابط نظام ارجاع خواهد بود. ماده ۱۹۳ شورای عالی بیمه سلامت مکلف است تا پایان سال اول اجرای برنامه تعرفه خدمات شایع تشخیصی درمانی پزشکی را از شیوه به ازای خدمت به شیوه «بسته خدمتی» تبدیل نماید به گونه‌ای که شیوه تعرفه گذاری حداقل ۱۰۰ خدمت تا پایان سال اول اجرای برنامه و حداقل ۲۰۰ خدمت تا پایان سال دوم اجرای برنامه و حداقل ۴۰۰ خدمت تا پایان اجرای برنامه	نظام سلامت

ردیف	شماره ماده	بند / تبصره	متن ماده	فصل / حوزه
			مشمول این تغییر شده باشد و توسط بیمه‌های پایه و تکمیلی به شیوه پرداخت جدید (پس از تفکیک اقلام دارویی و تجهیزات و ملزومات مصرفی (پزشکی) خرید خدمت شود.	
۳۷	194		از سال اول اجرای برنامه کلیه ارائه دهندگان خدمات سلامت (شامل مراکز و حرف پزشکی و پیراپزشکی اعم از دولتی عمومی غیر دولتی خیریه و خصوصی ملزم به عقد قرارداد با بیمه‌های درمانی پایه نمایند به طوریکه در پایان سال پنجم اجرای برنامه، ۱۰۰ درصد مراکز فعال در بخش‌های مذکور با بیمه‌های درمانی پایه قرارداد داشته باشند. بیمه‌های درمانی پایه مکلف به پرداخت مطالبات مراکز و حرف طرف قرارداد حداکثر ظرف یک ماه از زمان دریافت استاد الکترونیکی می‌باشند.	نظام سلامت
۳۸	198		وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی مکلف است نسبت به اجرایی نمودن بند (۷) سیاست‌های کلی سلامت با رعایت این قانون اقدام نماید به منظور ارتقاء کیفیت خدمات سلامت ایجاد فضای رقابتی بین واحدهای ارائه خدمات در جهت جلب رضایت خدمت گیرندگان به وزارتخانه مذکور اجازه داده می‌شود ضمن تمرکز تولید اقدامات ذیل را تا پایان سال دوم برنامه به صورت پیش آزمایی انجام و در صورت تحقق نتایج مورد انتظار، به صورت تدریجی تا پایان برنامه در کل کشور اجرا نماید الف- کلیه منابع و اعتبارات برنامه و بخش درمان وزارتخانه مذکور و سازمان‌های بیمه گر پایه و مستقل مربوط به واحدهای منتخب ارائه خدمات درمانی بر اساس سرانه افراد تحت پوشش به بخش‌های بیمه‌ای سازمان‌های بیمه گر ذی ربط منتقل گردد. ب- تعرفه خدمات تشخیصی و درمانی برای اجرا در واحدهای منتخب مذکور بر اساس کلیه اقلام هزینه بر مبنای قیمت واقعی مبتنی بر احکام قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور به پیشنهاد شورای عالی بیمه سلامت کشور و با تایید سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیات وزیران می‌رسد. ج- هزینه‌های خدمات تشخیصی و درمانی در مراکز ارائه خدمات دولتی عمومی غیر دولتی خصوصی و خیریه منتخب بر اساس تعرفه‌های مصوب به صورت برخط توسط سازمان‌های بیمه گر ذی ربط به واحدهای ارائه دهنده خدمت پرداخت می‌گردد. د- منابع و اعتبارات بخش‌های بهداشت اورژانس پیشگیری و آموزش و پژوهش پزشکی از احکام این ماده مستثنی است.	نظام سلامت
۳۹	199	بند ب	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در سال اول برنامه مکلف است پنجره واحد خدمات حمایتی و پرونده الکترونیک رفاهی افراد خانوار را به طور کامل راه اندازی نماید. دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۱) این قانون از جمله نهادهای عمومی غیردولتی و بنیادها که به هر شکل از اقشار آسیب پذیر حمایت می‌کنند مکلفند تمامی حمایت‌های نقدی و غیرنقدی خود را از طریق پنجره واحد خدمات حمایتی وزارت مذکور ارائه دهند متقاضیان دریافت حمایت‌های دولت باید از طریق پنجره واحد خدمات حمایتی برای دریافت حمایت‌های مذکور اقدام کنند.	تامین اجتماعی و سیاست‌های حمایتی
۴۰	199	بند د	کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۱ این قانون که عهده دار ارائه خدمت و انجام فعالیت یا اجرای برنامه‌های حمایتی هستند نهادهای عمومی غیردولتی ، بنیادها، موسسات وابسته و سازمان‌های مردم نهاد مکلفند حمایت‌های خود را بر اساس شماره ملی فرد یا سرپرست خانوار یا کد واحد منطقه شهری یا روستایی برای ثبت در پرونده الکترونیک رفاهی اعلام نمایند. ه از سال اول، برنامه تمامی پرداخت‌های نقدی به خانوارها از محل بودجه عمومی و منابع هدفمندی یارانه‌ها بر اساس فهرست اسامی اعلامی توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، به حساب ذی نفع نهایی واریز می‌شود	تامین اجتماعی و سیاست‌های حمایتی
۴۱	۲۱۷		مجوز لازم برای واردات کشتی‌های گردشگری شناورهای تفریحی، وسایل نقلیه و تجهیزات ویژه گردشگری برای سرمایه گذاران غیر دولتی متقاضی با معافیت حقوق ورودی توسط وزارت میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی صادر می‌گردد. فهرست مصادیق موضوع این حکم توسط وزارت میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین می‌گردد. مصادیق مذکور از سوی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران یا مرجع قانونی ذیربط با پلاک یا نشان ویژه متمایز شده و حداقل ۱۰ سال صرفاً در حوزه خدمات گردشگری باید به کار گرفته شوند نظارت بر نحوه استفاده از خودروها و اخذ تضامین لازم بر عهده وزارت میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی با همکاری دستگاه‌های ذی ربط خواهد بود.	صنعت گردشگری و صنایع دستی

ردیف	شماره ماده	بند / تبصره	متن ماده	فصل / حوزه
۴۲	218		به منظور تأمین مالی پروژه‌های توسعه‌ای و حفاظتی غیر دولتی حوزه میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی صندوق توسعه صنایع دستی و فرش دستباف و احیاء و بهره برداری از بناها و اماکن تاریخی فرهنگی موضوع بند فتره ماده ۱۱۳ قانون برنامه چهارم توسعه و ماده ۸ قانون حمایت از هنرمندان و استادکاران صنایع دستی و فرش دستباف مصوب ۱۳۹۶ به صندوق میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی تغییر نام یافته و با حفظ منابع و امکانات موجود به فهرست قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی مصوب ۱۹/۰۴/۱۳۷۳ اضافه می‌شود. منابع صندوق از محل کمک‌های دولتی، هدایا، مشارکت مالی بخش غیر دولتی و درآمد‌های ناشی از فعالیت‌های اقتصادی صندوق تأمین خواهد شد.	صنعت گردشگری و صنایع دستی
۴۳	۲۱۹		به منظور توزیع متوازن سفر در مقصد‌های گردشگری افزایش شناخت مردم از جاذبه‌های گردشگری کشور و تنوع بخشی به مقاصد، گردشگری وزارت میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی مکلف است اقدامات لازم به منظور توسعه انواع گردشگری با اولویت مقاصد گردشگری کمتر شناخته شده را از طریق حمایت از سرمایه گذاری بخش غیر دولتی در مقاصد یادشده بعمل آورد. آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط وزارت میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی با همکاری وزارتخانه‌های راه و شهرسازی جهاد کشاورزی کشور بهداشت درمان و آموزش پزشکی و سازمان حفاظت از محیط زیست ظرف حداکثر مدت شش ماه از ابلاغ این قانون تدوین و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.	صنعت گردشگری و صنایع دستی
۴۴	223		به منظور ایجاد مدیریت یکپارچه و متمرکز و تسریع در توسعه سرمایه‌گذاری بخش گردشگری ساحلی و دریایی توسط بخش غیر دولتی کلیه تصمیم‌گیری‌ها برای اجرای طرح‌های گردشگری اعم از صدور مجوز پاسخ‌استعلامات نحوه فرآیند و قرارداد‌های واگذاری عرصه ساحلی و پهنه دریایی استفاده از اسکله‌های موجود برای کاربری ترکیبی گردشگری مسافری به شورای متشکل از استانداران استان‌های ساحلی (رئیس)، ادارات کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی (دبیر) راه و شهرسازی منابع طبیعی و آبخیزداری، بنادر و دریانوردی و محیط زیست تفویض می‌گردد. کلیه قوانین و مقررات مغایر با مصوبات شورا در طول دوره اجرای برنامه ملغی‌الاثربندی می‌گردد.	صنعت گردشگری و صنایع دستی
۴۵	232	تبصره	آیین‌نامه اجرایی این ماده با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری حداکثر ۶ ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. ماده ۲۳۳ به منظور مردمی‌سازی نظام آموزش عالی خصوصاً علوم پزشکی و پاسخگویی به تقاضای جامعه در رشته‌های مورد نیاز و در راستای بهره‌گیری از توانمندی‌های بخش غیردولتی و خصوصی در ارائه خدمات آموزش عالی و علوم پزشکی به وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجازه داده می‌شود با رعایت مصوبات و سیاست‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی نسبت به پذیرش و تربیت دانشجو در رشته‌های مختلف علوم و علوم پزشکی با مشارکت بخش غیر دولتی و یا خصوصی اقدام نماید.	علوم، تحقیقات و آموزش عالی
۴۶	233		به منظور مردمی‌سازی نظام آموزش عالی خصوصاً علوم پزشکی و پاسخگویی به تقاضای جامعه در رشته‌های مورد نیاز و در راستای بهره‌گیری از توانمندی‌های بخش غیردولتی و خصوصی در ارائه خدمات آموزش عالی و علوم پزشکی به وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجازه داده می‌شود با رعایت مصوبات و سیاست‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی نسبت به پذیرش و تربیت دانشجو در رشته‌های مختلف علوم و علوم پزشکی با مشارکت بخش غیر دولتی و یا خصوصی اقدام نماید.	علوم، تحقیقات و آموزش عالی
۴۷	235	بند ج	تحقق سهم پوشش ۲۵ درصدی آموزش‌های فنی حرفه‌ای و مهارتی در دوره متوسطه دوم از طریق بازطراحی رشته‌های این دوره مبتنی بر آمایش و آینده پژوهی و مشارکت سازمانها، نهاد های عمومی غیردولتی شهرک‌های صنعتی صاحبان صنایع و مشاغل اتحادیه‌های حرفه‌ای اصناف و بنگاه‌های اقتصادی برای راه‌اندازی هنرستان‌های جوار، کارخانه‌های شهرک‌های صنعتی و پارک‌های علم و فناوری	آموزش و پرورش عمومی
۴۸	236	بند ج	به منظور پیشگیری و مقابله بهنگام و مؤثر یا آسیب‌های اجتماعی و رفتارهای پرخطر دانش‌آموزان، دولت موظف است با ارتقای برنامه ملی نظام مراقبت‌های اجتماعی دانش‌آموزان "با مشارکت سازمان‌های مردم‌نهاد خیرین و بخش غیردولتی و با استفاده از ظرفیت‌های قانونی در اختیار از جمله منابع و ظرفیت‌های سازمان‌ها و نهاد‌های متولی اعم از سازمان امور اجتماعی شورای اجتماعی کشور، شهرداری‌ها، سازمان بهزیستی صدا و سیما، دستگاه‌های درمانی حمایتی، انتظامی قضایی، فرهنگی ورزشی و تربیتی و تجمیع منابع قابل اختصاص برای این امر اقدام نماید.	آموزش و پرورش عمومی

ردیف	شماره ماده	بند / تبصره	متن ماده	فصل / حوزه
۴۹	۲۴۳		هزینه کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی غیر دولتی در احداث، توسعه، تکمیل و تجهیز فضا‌های آموزشی و پرورشی خوابگاه‌های شبانه روزه کتابخانه‌ها، سالن‌های ورزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش و مراکز آموزش مهارتی که در چهارچوب مصوبات شورای برنامه ریزی و توسعه استان انجام می‌شود حسب مورد با تأیید سازمان توسعه نوسازی و تجهیز مدارس کشور یا سازمان‌های ذی ربط به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود.	آموزش و پرورش عمومی
۵۰	255		به منظور هم افزایی بین قابلیت‌ها و ظرفیت‌های صنایع دفاعی با سایر حوزه‌های صنعتی و استفاده حداکثری از سرریز فناوری‌های بخش دفاع به بنگاه‌های اقتصادی و فناوری کشور و بهره‌گیری از ظرفیت‌های ملی در نظام نوآوری و زنجیره تامین دفاعی و دو منظوره سازی آنها، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح مکلف است ضمن استفاده از توان علمی مراکز علمی و مراکز رشد پارک‌های علم و فناوری نسبت به انتقال سرریز دانش فنی و دستاوردهای بخش دفاعی و مشارکت با بخش خصوصی در صنایعی نظیر: صنعت هوایی، دریایی، انرژی، خودرو، معدن، کشاورزی و خدمات اقدامات لازم را با رعایت ملاحظات اقتصادی - امنیتی به انجام رسانند. متقابلاً وزارت دفاع با همکاری مبادی ذیربها در دولت بخش‌های عمومی و خصوصی نسبت به شناسایی و تعیین الزامات دو منظوره سازی ظرفیت‌های این بخش‌ها برای تولیدات دفاعی و امنیتی اقدام و جهت تصویب هیات وزیران ارائه نماید. آیین‌نامه اجرایی این حکم با پیشنهاد وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و با مشارکت وزارت صنعت معدن و تجارت معاونت علم و فناوری ریاست جمهوری و سازمان برنامه و بودجه کشور تدوین و با تأیید ستاد کل نیروهای مسلح به تصویب هیات وزیران می‌رسد.	دفاعی و امنیتی
۵۰	267	بند ب	با همکاری وزارت اطلاعات نسبت به تمهید شکل‌گیری کارورهای امنیت تشخیص صلاحیت شده برای ارائه خدمات امنیت سایبری برای تامین نیاز بخش‌های دولتی و غیردولتی و تقویت طرف عرضه این خدمات اقدام نماید.	دفاعی و امنیتی
۵۲	269	تبصره ۱	طرح‌ها و ایده‌های تحول آفرین شرکت‌های دانش بنیان، نوآفرین‌ها و بخش خصوصی برای ارتقای هوشمندسازی دولت و ارتقای نظام اداری الکترونیک بر اساس آیین‌نامه‌ای که به صورت مشترک توسط سازمان اداری و استخدامی کشور و معاونت علمی فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس‌جمهور تهیه و به تصویب هیات وزیران می‌رسد مورد حمایت قرار می‌گیرند.	نظام اداری و ارتقا بهره‌وری
۵۳	272		با هدف بالا بردن بهره‌وری و استفاده متقابل از ظرفیت‌های بخش غیردولتی و دولتی، امکان مأموریت کارکنان متخصص بخش غیردولتی به دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده و بالعکس امکان پذیر است. این مأموریت همواره بدون حفظ پست سازمانی خواهد بود و پرداخت حقوق و مزایای کارکنان انتقالی بر عهده مقصد است. دستورالعمل نحوه شناسایی و مأموریت کارکنان متخصص غیر دولتی با پیشنهاد مشترک سازمان اداری و استخدامی کشور و وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب هیات وزیران می‌رسد.	نظام اداری و ارتقا بهره‌وری
۵۴	273	بند ب	هرگونه پرداخت حقوق مزایا پاداش و سایر دریاقتی‌های کارکنان و مدیران شرکت‌های دولتی نباید از مشاغل مشابه در بخش خصوصی با همان سطح بهره‌وری بر اساس تأییدیه سازمان ملی بهره‌وری بالاتر باشد. شیوه‌نامه اجرایی این بند بر اساس پیشنهاد سازمان ملی بهره‌وری توسط سازمان اداری و استخدامی کشور ابلاغ خواهد شد.	نظام اداری و ارتقا بهره‌وری
۵۵	273	بند و	سازمان ملی بهره‌وری ایران مکلف است با همکاری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری وزارت امور اقتصادی و دارایی سازمان برنامه و بودجه کشور نسبت به تهیه دستورالعمل اجرایی مشتمل بر تعریف و پیاده‌سازی سازوکارهای مشارکت و ارایه طرح‌های نوآورانه ارتقای بهره‌وری توسط هسته‌های فناور شرکت‌های خصوصی و دانش بنیان و نحوه بهره‌مندی آن‌ها از منافع حاصل از ارتقای بهره‌وری حداکثر تا شش ماه پس از تصویب قانون اقدام نماید.	نظام اداری و ارتقا بهره‌وری
۵۶	279		به منظور ارتقای شفافیت و در راستای اجرای «قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات»، از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون کلیه « مؤسسات خصوصی حرفه‌ای عهده‌دار مأموریت عمومی موظفند گزارش مالی سالانه خود مشتمل بر کلیه درآمدها، دارایی‌ها و هزینه‌های خود و همچنین تمامی مجوزهای صادر شده یا تصمیمات نقل و انتقال و ابطال و تمدید مجوزهای صادره را به همراه دلایل قانونی و جزئیات تصمیمات خود به صورت عمومی در سامانه رسمی خود و درگاه ملی مجوزهای کشور منتشر کنند.	نظام اداری و ارتقا بهره‌وری

ردیف	شماره ماده	بند / تبصره	متن ماده	فصل / حوزه
۵۷	280		<p>به منظور توسعه یکپارچه دولت هوشمند با هدف ارتقاء بهره‌وری کاهش هزینه‌ها و افزایش رضایت‌مندی مردم اقدامات ذیل بعمل آید:</p> <p>الف- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است ظرف مدت یک سال با اولویت استفاده از الگوی مشارکت عمومی خصوصی نسبت به ایجاد تقویت و استقرار زیر ساخت یکپارچه ابری دولت هوشمند اقدام نماید دستگاه‌های اجرایی مشمول ماده (۱) این قانون مکلفند مراکز داده اصلی و پشتیبان خود را به زیر ساخت یکپارچه ابری دولت هوشمند انتقال دهند. آیین‌نامه این بند مشتمل بر زمان بندی و شیوه انجام آن توسط وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات با همکاری وزارت اطلاعات ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون تدوین و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.</p> <p>ب- دستگاه‌های اجرایی مشمول ماده (۱) این قانون مکلفند اقدامات لازم را برای توسعه دولت هوشمند به منظور ارتقای شاخص‌های ملی و بین‌المللی از جمله شاخص بین‌المللی توسعه دولت الکترونیک به اجرا برسانند وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات با همکاری سازمان اداری و استخدامی کشور مکلف است ظرف سه ماه دستورالعمل و ضوابط مربوط را ابلاغ نماید.</p> <p>ج- دستگاه‌های اجرایی مشمول ماده (۱) این قانون مکلفند خدمات خود را تا پایان سال اول برنامه به صورت برخط و امن و حداقل سالانه بیست درصد (۲۰٪) از خدمات الکترونیکی خود را برای ۵۰ درصد جمعیت مشمول (بالای ۱۸ سال) و ۱۰۰ درصد اشخاص حقوقی از طریق پنجره ملی خدمات دولت هوشمند به صورت هوشمند و بدون مراجعه حضوری، دخالت عامل انسانی و نیاز به بارگذاری و اخذ مدارک و مستندات بصورت دستی ارایه نمایند. آیین‌نامه این بند مشتمل بر مصادیق خدمات و نحوه هوشمندسازی و بهینه‌سازی فرآیندهای مربوطه حداکثر سه ماه پس از ابلاغ این قانون توسط وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات سازمان اداری و استخدامی کشور تدوین و به تصویب هیات وزیران می‌رسد.</p> <p>تبصره- از ۶ ماه پس از ابلاغ برنامه دریافت هرگونه مدرک یا مستندی که دولت صادر کننده آن است به صورت دستی و یا الزام به بارگذاری توسط کاربران از سوی دستگاه‌های اجرایی ارائه دهنده خدمات دولتی و عمومی موضوع ماده (۱) این قانون و موسسات اعتباری دولتی غیردولتی، ممنوع است و متخلفین حسب مورد به یکی از مجازات‌های مقرر در قانون تخلفات اداری محکوم خواهند شد.</p> <p>د- کلیه دستگاه‌های اجرایی مشمول ماده (۱) این قانون از سال دوم برنامه موظفند تبادل داده و اطلاعات و هر گونه پاسخگویی به استعلام‌های مورد نیاز سایر دستگاه‌های اجرایی و کسب و کارها را بر اساس قانون داده و اطلاعات ملی به شکل کاملاً آبی و برخط انجام دهند.</p>	نظام اداری و ارتقا بهره‌وری
۵۸	281		<p>هر گونه فعالیت موازی دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۱) این قانون در تأمین تصاویر و داده‌های ماهواره‌ای ممنوع است وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است نیاز دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی به تصاویر و داده‌های ماهواره‌ای را با اولویت کارور ها و شرکت‌های دانش بنیان تأمین نماید تعرفه این خدمات به پیشنهاد وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات به تصویب هیات وزیران می‌رسد.</p> <p>تبصره- دستگاه‌های نظامی و زیر مجموعه مقام معظم رهبری با اذن معظم له مشمول این بند خواهند شد.</p>	نظام اداری و ارتقا بهره‌وری
۵۹	285		<p>سازمان ثبت احوال کشور مکلف است نسبت به راه اندازی پایگاه ملی هویت اشخاص حقیقی و حقوقی با امکان شناسایی روابط سببی و نسبی اشخاص حقیقی و شناسایی خانوار اقدام نماید. این سازمان مکلف است با همکاری مرکز ملی فضای مجازی حداکثر یکسال پس از ابلاغ برنامه، نسبت به ارائه خدمت احراز هویت در ارائه خدمات الکترونیکی به کلیه بخش‌های دولتی و خصوصی اقدام نماید.</p>	نظام اداری و ارتقا بهره‌وری
۶۰	289	بند ج	<p>قوه قضائیه و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مجازند کلیه امور فاقد ماهیت قضائی یا حاکمیتی که امکان انجام آن‌ها از طریق برون سپاری یا مشارکت با بخش خصوصی وجود دارد را با رعایت ملاحظات محرمانگی و حفظ حریم خصوصی اشخاص و تأمین زیرساخت‌های لازم و اصل عدم تضاد منافع به ویژه در خصوص افراد بازنشسته قوه قضائیه و بستگان نسبی و سببی شاغلین و بازنشستگان قوه قضائیه برون سپاری کنند دستورالعمل این بند ظرف شش ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.</p>	نظام حقوقی و قضایی

فصل / حوزه	متن ماده	بند / تبصره	شماره ماده	ردیف
نظام حقوقی و قضایی	<p>به منظور کاهش مخاطرات معاملات وسایل نقلیه موتوری و پیشگیری از وقوع جرائم و دعاوی مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه موظف است با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران وزارت کشور بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران شرکت های بیمه شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران شرکت های خودروسازی و سایر نهاد ها و سازمان های دارای اطلاعات راجع به وسایل نقلیه موتوری، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات امکان استعلام برخط اطلاعات و سوابق وسایل نقلیه موتوری از قبیل اطلاعات مالکیت اعمال حقوقی انجام شده راجع به وسیله نقلیه سابقه تصادفات و معاینه فنی و همچنین اطلاعات و سوابق اشخاص از قبیل احراز هویت و اهلیت متعاملین را از طریق مرکز ملی تبادل اطلاعات و مشروط به رضایت هر یک از طرفین معامله با رعایت محرمانگی و حفظ حریم خصوصی اشخاص برای سکو های پلتفرم های بخش خصوصی فراهم نمایند. تبصره به منظور جلوگیری از ثبت معاملات معارض وسایل نقلیه موتوری، فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلف است در سال اول اجرای این قانون نسبت به ارائه خدمات شبکه ای (وب سرویس صدور شناسه) کد رهگیری به سکو های پلتفرم ها بخش خصوصی برای ثبت معاملات وسایل نقلیه موتوری پیش از تعویض، پلاک از طریق مرکز ملی تبادل اطلاعات اقدام نماید.</p>	بند الف	291	۶۱

بندهای مهم تأثیر گذار بر کسب و کارها در لایحه برنامه هفتم توسعه

ردیف	شماره ماده	بند / تبصره	متن ماده	فصل / حوزه
1	۳		متوسط نرخ رشد اقتصادی در طول سال های برنامه ۸ درصد می باشد که حداقل یک سوم آن از محل رشد بهره وری کل عوامل تولید خواهد بود.	رشد اقتصادی
2	۴		به منظور تقویت رقابت پذیری در اقتصاد قیمت گذاری کالا ها و خدمات به کالا های اساسی و انحصاری و ضروری محدود می شود فهرست این گروه از کالا ها و خدمات به پیشنهاد دستگاه مربوط به تصویب شورای اقتصاد می رسد.	رشد اقتصادی
۳	۱۰		وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (... تا پایان هر سال برنامه تأمین مالی اقتصاد برای تحقق رشد اقتصادی هدف در سال بعد شامل میزان منابع مالی مورد نیاز و نحوه تأمین آن از بازار سرمایه، بازار پول سرمایه گذاری تأمین مالی خارجی فروش اموال صندوق توسعه ملی و غیره را به تصویب شورای اقتصاد برساند.	رشد اقتصادی
۴	۱۵		به منظور رفع موانع مؤثر بر به کارگیری نیروی کار جدید توسط کارفرمایان و توسعه کسب و کار ها و همچنین جذب تازه واردین به بازار کار و احیای نظام استاد - شاگردی و ترویج آموزش های عملی حین کار در سه سال اول ابتدای اشتغال، افراد مقررات زیر، حاکم است. الف- حداقل دستمزد و مزایا برای این افراد معادل یک دوم حداقل دستمزد و مزایای مصوب شورایی کار است و بر همین اساس کسورات بیمه پرداخت می شود. در این حالت سنوات شاغل بر مبنای یک دوم، محاسبه می شود. ب- کارفرما در طول این دوره اختیار لغو قرارداد را به صورت یک طرفه دارد. تبصره- اجرای بند های فوق الذکر برای هر فرد صرفاً برای یک دوره سه ساله در ابتدای اشتغال یا تغییر حرفه فرد، قابل انجام است.	رشد اقتصادی
۵	۲۱		بودجه کل کشور به صورت دو مرحله ای ارائه می گردد و مشتمل بر کلیه منابع و مصارف عمومی و اختصاصی منابع و مصارف شرکت ها بانک ها و موسسات وابسته به دولت می باشد که بر اساس اسناد بالادستی و سیاست های کلی قوانین برنامه های توسعه و سایر قوانین و سیاست های مالی برای انجام مأموریت های قانونی تدوین شده و نباید شامل اقلام غیر بودجه ای از جمله سیاست های پولی، بانکی، اعتباری ارزی و تجاری پیشنهاد اصلاح یا تغییر در قوانین دائمی یا برنامه های توسعه باشد. الف در مرحله اول دولت تا پایان آبان ماه هر سال مشتمل بر برنامه سالانه دولت (شامل اهداف برنامه ها و شاخص های (کلان به همراه ماده واحده احکام)، (بودجه)، جداول کلان شامل منابع بودجه عمومی به تفکیک بخش و مصارف بودجه عمومی به تفکیک امور فصول، خلاصه کل منابع و مصارف بودجه شرکت های دولتی بانک ها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت را با رعایت تحقق پذیری و واقع بینی ارسال و پس از بررسی در مجلس شورای اسلامی به تصویب خواهد رسید تغییر در سقف لایحه بودجه منوط به پیش بینی منابع واقعی تحقق پذیر توسط مجلس و تأیید رسمی دولت خواهد بود. ب در مرحله دوم دولت مکلف است حداکثر یک ماه پس از تصویب مرحله اول بودجه دستگاه های اصلی را بر حسب برنامه و به همراه جداول کلان استانی در سقف مصوب برای تصویب به مجلس ارائه نماید. تبصره ۱- بودجه دستگاه های فرعی ذیل دستگاه های اصلی و سایر ردیف ها و جداول و پیوست ها به همراه بودجه استان ها بودجه نهاد های عمومی غیردولتی و شرکت های دولتی حداکثر تا پایان اسفند ماه برای ایفای نقش نظارتی تقدیم مجلس شورای اسلامی می شود. تبصره ۲- نهاد های عمومی غیر دولتی مکلف اند بودجه تفصیلی مصوب سازمان های زیر مجموعه و شرکت های وابسته و تابعه خود را منطبق با ساختار اعلامی به سازمان برنامه و بودجه کشور ارسال نمایند. تبصره ۳- عدم اجرای حکم این ماده در خصوص دستگاههایی که مستقیماً زیر نظر مقام معظم رهبری اداره می شوند منوط به اذن معظم له است.	اصلاح ساختار بودجه
۶	۲۲		در سال های اجرای برنامه سقف نسبت بدهی دولت و شرکت های دولتی به تولید ناخالص داخلی چهل درصد (۴۰) تعیین می شود.	اصلاح ساختار بودجه

ردیف	شماره ماده	بند / تبصره	متن ماده	فصل / حوزه
			تبصره- افزایش شاخص نسبت بدهی دولت و شرکت های دولتی به تولید ناخالص داخلی تا پنجاه درصد (۵۰) با تشخیص وزیر امور اقتصادی و دارایی و تأیید هیأت وزیران امکان پذیر است. کلیه دستگاه های اجرایی و نهاد های عمومی موضوع ماده ۱ این قانون مکلف اند اطلاعات مورد نیاز وزارت امور اقتصادی و دارایی به منظور سنجش پایداری بدهی بخش عمومی را ارایه نمایند.	
۷	۲۴	تبصره د	رابطه مالی دولت با شرکت ملی نفت ایران ظرف مدت ۶ ماه با ملاحظات زیر توسط وزارت نفت سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می شود و به تصویب شورای اقتصاد می رسد د- تمامی منابع حاصل از صادرات نفت خام می عانات گازی و خالص صادرات گاز پس از کسر سهم شرکت ملی نفت به حساب صندوق توسعه ملی نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران واریز می شود. صندوق مکلف است منابع و مصارف خود را به گونه ای مدیریت کند که سالانه مبلغ ثابت ۲۵ میلیارد یورو به صورت یک دوازدهم در اختیار دولت قرار دهد بانک مرکزی منابع ارزی دولت را با نرخ مرکز مبادله طلا و ارز به فروش رسانده و معادل ریالی آن را به حساب خزانه داری کل کشور واریز نماید.	اصلاح ساختار بودجه
۸	۲۵		به دولت اجازه داده می شود لویج بودجه سنواتی را به روش بودجه ریزی غلطان در قالب سند های مالی میان مدت سه ساله بر پایه برنامه های دستگاه های اصلی که بیانگر رئوس برنامه های دولت و متضمن پایداری میان مدت مالیه عمومی باشد، تهیه و ارائه نماید.	اصلاح ساختار بودجه
۹	۲۷		دولت مکلف است با روشهایی از قبیل مهندسی، ارزش واگذاری، حذف، خاتمه توقف عملیات اجرایی و مشارکت عمومی خصوصی پروژه طرح های تملک دارایی سرمایه ای و بازنگری در مجوز های ماده ۲۳ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به گونه ای ساماندهی نماید که تا پایان، برنامه نسبت به غربالگری طرح پروژه های تملک با هدف کاهش تعداد و مدت زمان اجرای آن ها اقدام نماید. آیین نامه اجرایی این ماده شامل برنامه زمان بندی و ویژگی های مورد نیاز برای حذف خاتمه یا توقف طرح و مهندسی ارزش ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ، قانون به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیات وزیران می رسد. تبصره- شروع ساخت طرح های تملک دارایی های سرمایه ای بدون اخذ مجوز ماده ۲۳ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و افزایش احجام طرح های دارای مجوز ماده ۲۳ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) ممنوع و به منزله تصرف غیرقانونی در اموال عمومی است.	اصلاح ساختار بودجه
۱۰	۴۳		از سال اول اجرای، برنامه تمامی شرکت های دولتی علاوه بر پرداخت مالیات علی الحساب، مکلفند حداقل ۵۰٪ از سود سهام سالانه خود را به طور علی الحساب ماهانه به حساب درآمد عمومی واریز نمایند مأخذ محاسبه سود سهام، سود خالص پس از کسر مالیات خواهد بود. مجامع عمومی شرکت های دولتی پس از تصویب صورت های مالی حسابرسی شده، با رعایت این ماده نسبت به تقسیم سود اقدام نمایند تسویه حساب قطعی دولت بر مبنای صورت های مالی مصوب مجمع انجام خواهد شد این حکم جایگزین مأخذ دریافت سود سهام مندرج در ماده ۴ و بند (ج) ماده ۲۸ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) خواهد شد.	اصلاح ساختار بودجه
۱۱	۴۵		کلیه طرح ها و پروژه های بزرگ جدید و توسعه ای تولیدی، خدماتی و عمرانی دستگاه های اجرایی بخش های خصوصی و تعاونی و نهاد های عمومی غیر دولتی در پهنه سرزمین از جمله مناطق آزاد تجاری و صنعتی می بایست بر اساس شاخصها، ضوابط و معیار های محیط زیست که به تصویب شورای عالی حفاظت محیط زیست می رسد، توسط مشاوران ذیصلاح مورد ارزیابی اثرات زیست محیطی قرار گیرد. آیین نامه اجرایی این حکم به پیشنهاد سازمان حفاظت محیط زیست حداکثر شش ماه اول پس از ابلاغ این قانون تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.	اصلاح ساختار بودجه
۱۲	۴۷		دولت مکلف است به منظور کاهش وابستگی اعتبارات هزینه ای به عواید حاصل از واگذاری دارایی های مالی و سرمایه ای از طریق افزایش سهم درآمد های عمومی در تأمین اعتبارات هزینه ای دولت به نحوی اقدام کند که در پایان برنامه نسبت مالیات اسهم دولت از درآمد های مالیاتی و گمرکی به تولید ناخالص داخلی و اعتبارات هزینه ای در بودجه سنواتی به ترتیب حداقل به دوازده درصد (۱۲٪) و هشتاد درصد (۸۰٪) برسد.	اصلاح ساختار بودجه
۱۳	۴۸		وضع هر گونه تخفیف، ترجیح، بخشودگی کاهش نرخ معافیت و شمولیت نرخ صفر و اعطای اعتبار مالیاتی در سال های اجرای قانون برنامه هفتم توسعه ممنوع است. تبصره ۱- میزان درآمد از دست رفته دولت (مالیات) از محل مجموع معافیت، نرخ صفر، اعتبار، کاهش نرخ های مالیاتی و بخشودگی های مالیاتی در خصوص مالیات بر درآمد هر شخص حقیقی نمیتواند بیشتر از پنج میلیارد (۵۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال در سال باشد. دستورالعمل اجرای این بند در خصوص نحوه تعیین درآمد مشمول مالیات مالیات علی الحساب و وصول مالیات توسط سازمان امور مالیاتی کشور تهیه و به تصویب وزارت امور اقتصادی و دارایی می رسد.	اصلاح ساختار بودجه

ردیف	شماره ماده	بند / تبصره	متن ماده	فصل / حوزه
			تبصره ۲- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است به منظور شفافیت حمایت‌های مالیاتی به صورت سالانه فهرست تمامی تخفیفات اعتبار، مالیاتی نرخ، صفر معافیت یا بخشودگی و ترجیحات مالیاتی و گمرکی را تهیه و میزان درآمد از دست رفته دولت ناشی از موارد مذکور و استنادات قانونی مربوطه را به تفکیک محاسبه نماید سازمان برنامه و بودجه نیز موظف به انتشار آن در قالب پیوست بودجه سنواتی است. تبصره ۳- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است تمهیدات قانونی کاهش تخفیفات، اعتبار مالیاتی، نرخ، صفر، معافیت یا بخشودگی و ترجیحات مالیاتی و گمرکی را به نحوی فراهم نماید که ارزش واقعی مربوط به مجموع موارد مذکور سالانه ۱۰ درصد کاهش یابد و در پایان سال اجرای برنامه هفتم توسعه ۵۰ درصد نسبت به سال اول برنامه کاهش یافته باشد دستورالعمل اجرای این بند با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می‌گردد.	
۱۴	۴۹		از ابتدای اولین دوره مالیاتی موضوع ماده (۱) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۴۰۰ در سال دوم اجرای برنامه ترخ موضوع ماده (۷) قانون مذکور، به عنوان مالیات سهم دولت هر سال یک واحد درصد تا سقف سیزده درصد (۱۳٪) اضافه می‌شود.	اصلاح ساختار بودجه
۱۵	۵۰		دولت مکلف است حداکثر تا انت های سال اول برنامه هفتم توسعه، تمهیدات قانونی مورد نیاز برای لغو کلیه معافیت‌ها و نرخ صفر مالیات و عوارض قانون مالیات بر ارزش افزوده مربوط به عرضه کالاها و ارائه خدمات و واردات آن‌ها و منظور نمودن اعتبار مالیات و عوارض معادل آن برای هر شخص حقیقی را فراهم آورد.	اصلاح ساختار بودجه
۱۶	۵۶		به منظور ایجاد ثبات در سطح عمومی قیمت‌ها و نرخ ارز اقدامات زیر انجام می‌شود: الف- بانک مرکزی ج.ا. به عنوان مسئول اتخاذ و اجرای سیاست پولی و پیگیری هدف مهار تورم مکلف است با همکاری دستگاه‌های ذیربط و با استفاده از ابزارهای سیاست پولی از جمله کنترل رشد نقدینگی به گونه‌ای اقدام نماید که در پایان برنامه نرخ تورم تک رقمی گردد. برنامه عملیاتی سالانه مربوط حداکثر تا پایان خرداد هر سال با پیشنهاد بانک مرکزی به تصویب شورای پول و اعتبار رسیده و برای اطلاع عموم منتشر می‌گردد. همچنین بانک مرکزی موظف است گزارش عملکرد در خصوص نحوه تحقق این اهداف و دلایل احتمالی عدم تحقق برنامه کاهش تورم را به صورت عمومی منتشر نماید. ب- بانک مرکزی ج.ا. به عنوان مسئول سیاست‌گذاری ارزی کشور موظف است، اختیار هر نوع مداخله ارزی و ریالی در بازارهای ارز و طلا را داشته و می‌تواند به روش‌های مختلف در کلیه بازارهای ارز و طلا مداخله و نسبت به خرید یا فروش ارز و طلا اوراق بهادار مبتنی بر ارز و طلا با مشتقات آن‌ها اقدام نماید. ج- دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۱، قانون بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی، صرافی‌ها و کلیه صادرکنندگان (حقیقی و حقوقی) شامل دولتی عمومی و خصوصی موظفند کلیه اطلاعات و جریان درآمدی موجود و آتی خود را تحت ضوابط و مطابق با شیوه‌ای که بانک مرکزی مشخص می‌کند در اختیار این بانک قرار دهند و در رابطه با زمان و میزان عرضه و نحوه آن با هماهنگی بانک مرکزی عمل نمایند. جزئیات این امر براساس شیوه‌های بانک مرکزی تعیین خواهد شد و کلیه دستگاه‌ها و وزارتخانه‌ها مکلفند شرکت‌های تابعه را موظف به اجرای دستورات بانک مرکزی در این خصوص نموده و مسئولیت عدم همکاری هر یک از شرکت‌ها و نهاد‌های تابعه علاوه بر اشخاص مزبور با وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های ذیربط آن است. د هرگونه تکلیف جدید به نظام بانکی مبنی بر پرداخت تسهیلات بخشش سود، جرایم و وجه التزام تهاثر بدهی بانکی اشخاص و انتقال بدهی دولت به بانک مرکزی ممنوع است. پرداخت تسهیلات تکلیفی، صرفاً بر پایه قوانین دائمی موجود و در چارچوب نرخ سود و سقف مصوب شورای پول و اعتبار مجاز است. در رابطه تسهیلات با نرخ ترجیحی تأمین مابه‌التفاوت یارانه سود در قوانین بودجه سنواتی ضروری است. ه- اعطای اعتبار جدید به بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی بدون دریافت وثیقه به هر نحو از جمله اعطای خط اعتباری یا اضافه برداشت توسط بانک مرکزی ج.ا. ممنوع است. نوع و میزان وثایق قابل پذیرش موضوع این بند توسط شورای پول و اعتبار تعیین می‌شود.	مهار پایدار تورم
۱۷	۵۷		با هدف اصلاح ساختار مالی نظام بانکی و کاهش ناترازی بانک‌ها در طول اجرای برنامه : الف - بانک مرکزی ج.ا. مکلف است نسبت به ارزیابی دقیق کیفیت دارایی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به هزینه بانک و موسسه ذی ربط، اقدام و تا پایان سال دوم برنامه آن‌ها را در سه طبقه سالم قابل احیاء و غیر قابل احیاء طبقه بندی نموده و اصلاحات ساختاری لازم را در بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی ناتر از قابل احیاء و غیر قابل احیاء، به عمل آورد. سازوکار اجرایی و دستورالعمل ارزیابی کیفیت دارایی مؤسسات اعتباری ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد بانک مرکزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی پس از تصویب در شورای پول و اعتبار ابلاغ می‌گردد	مهار پایدار تورم

ردیف	شماره ماده	بند / تبصره	متن ماده	فصل / حوزه
			<p>تبصره- بانک مرکزی ج.ا.ا مجاز است در اجرای این بند از تمامی روش‌ها و ظرفیت‌های ممکن از جمله تأسیس شرکت ارزشیابی دارایی‌ها استفاده از خدمات موسسات حسابرسی و کارشناسان استفاده نماید. در صورتی تأسیس شرکت ارزشیابی دارایی‌ها توسط بانک مرکزی بانک مرکزی موظف است به گونه‌ای اقدام نماید که دوره فعالیت شرکت مزبور محدود به سال‌های اجرای برنامه باشد.</p> <p>ب: به منظور ارتقای نظارت بانک مرکزی و در صورت تخطی موسسات اعتباری از قوانین مقررات و نیز در اجرای برنامه بازسازی و حل و فصل در شبکه بانکی و با هدف ارتقای ثبات و سلامت نظام بانکی بانک مرکزی حسب مورد از اختیارات ذیل برخوردار است.</p> <p>۱- جلوگیری از توزیع سود قابل تقسیم و اندوخته‌ها بین سهامداران؛</p> <p>تبصره- بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی مشمول مقررات مربوط به حداقل سود تقسیمی سالانه موضوع ماده (۹۰) لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت نمی‌باشند.</p> <p>۲- انتصاب ناظر یا ناظران مقیم برای حصول اطمینان از حسن اجرای اقدامات اصلاحی مقرر؛</p> <p>۳- انتصاب حسابرسان مستقل جهت تهیه گزارش‌های ویژه</p> <p>۴- الزام به نگهداری اندوخته ویژه</p> <p>۵- ممنوعیت پرداخت‌های جبرانی یا پاداش‌های مدیران حداکثر به مدت یک سال</p> <p>۶- الزام سهامدار عمده مالک (واحد به کاهش میزان سهام از طریق واگذاری تمام یا بخشی از سهام تحت تملک خود در مهلت زمانی مقرر</p> <p>تبصره - در صورت عدم واگذاری سهام مورد نظر در مهلت مقرر تمامی حقوق و اختیارات سهامداران به استثناء حق دریافت سود تقسیمی سالانه سلب و به بانک مرکزی واگذار می‌گردد. بانک مرکزی به منظور کاهش میزان سهامداری مالک واحد عند الزوم پس از اعمال برخی اصلاحات در موسسه اعتباری رأساً یا از طریق صندوق ضمانت سپرده نسبت به فروش تمام یا بخشی از سهام مزبور و پرداخت عواید به سهامداران اقدام می‌نماید. با اعلام خاتمه فرآیند واگذاری سهام توسط بانک، مرکزی حقوق و اختیارات سهامداران نسبت به سهام واگذار نشده مطابق با قوانین جاری کشور برقرار می‌گردد.</p> <p>۷- لغو مجوز فعالیت، بانک مؤسسه اعتباری غیربانکی یا شعبه بانک خارجی</p> <p>۸- الزام مجامع عمومی هیات مدیره و مدیر عامل بانک یا موسسه اعتباری غیربانکی به ارائه و اجرای برنامه اصلاح ساختار مالی سهامداری و مدیریتی یا انحلال مطابق با برنامه زمان بندی تعیین شده و نظارت بر اجرای موثر آن</p> <p>۹- عزل اعضای هیات مدیره هیات عامل مدیر عامل قائم مقام مدیر عامل و مدیران موثر؛</p> <p>۱۰- در اختیار گرفتن اداره امور بانک و موسسه اعتباری غیربانکی و تعیین هیات سرپرستی با اختیارات کامل هیات مدیره پس از عزل اعضای هیات مدیره هیات عامل، مدیر عامل، قائم مقام مدیر عامل و مدیران موثر؛</p> <p>۱۱- تبصره - با تعیین هیات سرپرستی تمامی اختیارات مجامع عمومی عادی و فوق العاده بانک یا موسسه اعتباری غیربانکی به شورای پول و اعتبار محول می‌شود.</p> <p>۱۲- افزایش سرمایه و در صورت لزوم با سلب حق تقدم سهامداران؛</p> <p>۱۳- تبدیل مطالبات حال شده سهامداران عمده به سرمایه</p> <p>۱۴- تبدیل بخشی از سپرده‌های عمده به سرمایه؛</p> <p>۱۵- تبدیل بدهی‌های غیر سپرده‌ای به سهام</p> <p>۱۶- فروش یا انتقال تمام یا بخشی از دارایی‌ها و بدهی‌ها با انتقال تمامی تضامین و تعهدات مربوط عیناً به بانک یا موسسه اعتباری غیربانکی دیگر یا شرکت‌های مدیریت دارایی‌های بانکی تبصره - استفاده از اختیارات موضوع بند های (۱)، (۱۰)، (۱۱)، (۱۲)، (۱۳)، (۱۴) و (۱۵) و نیز دستور انحلال موضوع بند (۸) مستلزم تصویب در شورای پول و اعتبار و به کارگیری اختیار موضوع بند (۵) (۶) و (۹) منوط به صدور رای قطعی در هیات انتظامی بانک‌ها و یا هیات انتظامی تجدیدنظر می‌باشد.</p> <p>ج- کلیه دستگاه‌های اجرایی مراجع قضایی و نهادها از جمله وزارت اطلاعات سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سازمان امور مالیاتی سازمان بورس و اوراق بهادار سازمان تامین اجتماعی شهرداری‌ها فرماندهی انتظامی کشور موظفند علاوه بر ارائه اطلاعات تسهیل و تسریع در اعطای مجوزها گواهی پایان کار ساختمان و صدور مفاصاحساب مالیاتی با بانک مرکزی در زمینه اجرای</p>	

ردیف	شماره ماده	بند / تبصره	متن ماده	فصل / حوزه
			<p>برنامه اصلاح نظام بانکی همکاری نمایند مصادیق همکاری موضوع این بند پس از تصویب در شورای پول و اعتبار توسط رئیس کل به دستگا های ذی ربط اعلام می شود.</p> <p>د- جبران تعهدات و پرداخت بدهی های بانک ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی غیر دولتی در فرآیند حل و فصل از محل دارایی های آن ها و با شکایت بانک مرکزی در صورت تعیین مقصر در دادگاه صالحه از محل دارایی های مدیران و سهامداران مقصر انجام می گیرد، مراجع قضایی موظفند حداکثر ظرف مدت یک سال نسبت به صدور رای در خصوص دعوی موضوع این بند اقدام نماید.</p> <p>ه- بانک مرکزی مکلف است پس از ارزیابی کیفیت دارایی ها و شناسایی بانک ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی ناتر از قابل احیاء و غیر قابل احیاء به منظور ایجاد زمینه کاهش دارایی های نامطلوب بانک ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی نسبت به تاسیس شرکت مدیریت دارایی های بانکی اقدام نماید در صورتی که بانک مرکزی تمام سرمایه شرکت را تامین ننماید بانک مرکزی، سهامدار ممتاز با حق تعیین کلیه مدیران شرکت و حداقل دوسوم آرای مجامع عمومی محسوب می گردد. در این راستا</p> <p>۱- مالیات ناشی از شناسایی درآمد تجدید ارزیابی دارایی و نقل و انتقال دارایی بانک یا موسسه اعتباری غیربانکی قابل احیا و غیر قابل احیا که در جریان اجرای برنامه بازسازی و حل و فصل به شرکت مدیریت دارایی ها انتقال می یابد برای یکبار در طول برنامه هفتم مشمول مالیات با نرخ صفر است.</p> <p>۲- اساسنامه شرکت مذکور و ضوابط ناظر بر تأسیس فعالیت و انحلال شرکت مدیریت دارایی و نیز نحوه قیمت گذاری دارایی های بانک ها و مؤسسات اعتباری ناتراز برای واگذاری به شرکت ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ، قانون به پیشنهاد بانک مرکزی با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی به تایید شورای پول و اعتبار خواهد رسید دوره فعالیت شرکت مزبور محدود به پایان ماموریت آن بوده و بانک مرکزی موظف به انحلال این شرکت پس از پایان ماموریت می باشد.</p> <p>و- انجام اقدامات موضوع این ماده با شکایت سهامداران مدیران با سایر اشخاص به هیچ وجه توسط مراجع قضایی و غیر قضایی، متوقف باطل یا ملغی الاثر نمیشوند در صورتی که اشخاص مزبور به موجب رأی قطعی دادگاه متضرر شده باشند خسارات وارده در حدود مقرر در قانون و حکم دادگاه صرفاً به صورت مالی توسط بانک مرکزی جبران می شود.</p> <p>ز- انجام هرگونه فعالیت بانکی از قبیل سپرده گذاری جذب سپرده اعطای هر نوع تسهیلات بصورت مستقیم و غیر مستقیم توسط دستگاه های موضوع ماده ۱ این قانون، صندوق های دولتی و غیر دولتی و اشخاص وابسته به آن ها اعم از اینکه دارای قانون خاص باشند یا نباشند، منوط به وجود اجازه صریح قانون گذار و اخذ مجوز از بانک مرکزی می باشد.</p>	
۱۸	۹۹		<p>وزارت راه و شهرسازی مکلف است تمهیدات لازم را برای افزایش میزان ترانزیت تا سطح سالانه ۳۰ میلیون تن در پایان برنامه فراهم نماید.</p>	تجارت و ترانزیت
۱۹	۱۰۵		<p>به منظور جلوگیری از تخریب جاده های کشور ناشی از اضافه گنجایش (تناژ) حمل تولیدات معدنی کلیه معادن کشور مکلفند با هماهنگی ادارات کل راهداری و حمل و نقل جاده ای در خروجی واحد تولیدی نسبت به استقرار دفتر صدور بارنامه اقدام نمایند. تخصیص سهمیه سوخت به ناوگان حمل و نقل محصولات واحد های تولیدی معادن شن و نمک مشروط به اخذ بارنامه و تأییدیه پیمایش توسط اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای استان می باشد.</p>	تجارت و ترانزیت
۲۰	۱۰۶		<p>سازمان امور مالیاتی کشور با همکاری دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی موظف است اعطای معافیت مالیاتی در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی برای واحد های جدید را صرفاً برای صادرات به خارج از کشور اعمال نماید.</p>	تجارت و ترانزیت
۲۰	۱۰۷		<p>احداث فرودگاه جدید در کشور در طول برنامه هفتم توسعه ممنوع است و موارد استثنا با تصویب هیئت وزیران مجاز خواهد بود.</p>	تجارت و ترانزیت
۲۲	۱۰۸		<p>شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران به عنوان متولی اداره ترافیک و زیر ساخت شبکه ریلی کشور موظف است تا پایان سال دوم، برنامه کلیه واگن ها و لوکوموتیو های تحت اختیار خود را به بخش غیر دولتی واگذار نماید این شرکت همچنین مکلف است قطار های باری را به صورت برنامه ای مبدا مقصد سیر دهد و مجوز تشکیل و سیر «قطار کامل» را به بخش غیر دولتی اعطا کند به نحوی که تا پایان سال چهارم برنامه سیر تمامی قطار های باری کشور به صورت منظم و برنامه ای انجام شود.</p>	تجارت و ترانزیت